راپەڕینی دوو له كوردستان: رۆڵی "نوسەران و رۆشنبیران" لەم دۆخە … كاروان تەیب

لە ئێستدا خەڵكی كوردستان لە بارێكی زۆر شلۆقدا دەژین. بەتایبەتی قەیرانی دارایی و گەندەڵی و سیاسیی بووەتە هۆی سەرلێشوان و تێكدانی شیرازەی دانیشتوانی كوردستانی عیراق. پرسیار ئەوەیە ئایا نوسەر و رۆشنبیرانی كورد تا چی رادەیەك توانیویانە خۆیان و پاشانیش تاكی كورد هۆشیار بكەنەوە؟ خەڵكی كوردستان بەقسەی كێ بكەن لەم قەیرانە گەورەیە؟

دوای راپەرَین، بەشێك لە "رۆشنبیران و نوسەرانی كورد"، روویانكردە هەندەران. بەشێكیان هەرچەندە بواری باشیان بۆ رەخسا، بەڵام نەیانتوانی خۆیان پێبگەیەنن. تەنانەت نەیانتوانی زمانی ئەو وڵاتە فێربن كە لێی دەژین و ناسنامەیان لێی وەرگرتووە. بۆیە خەڵكی وا هەیە بیست ساڵە لە وڵاتێكی ئەوروپییە ئێستایش ئاگای لە رۆشنبیری ئەو وڵاتە نییە، وەك ئەوترێت "ئێستایش خەریكی وەرگێڕانی كتێبی عەرەبی و فارسییە بۆ كوردی".

ئەو نوسەرانەی كە لەناو كوردستان مانەوە، لە دوای راپەڕین، زۆرینەی رەهایان بەجۆرێك لە جۆرەكانی بوون بەكادری حیزب. لەدوای ساڵی 2003 یشەوە كە "پارە هەڵڕژا لە هەرێمی كوردستان"، حزبە كوردییەكان ئەتوانم بڵێم زۆرینەی ڕەهای ئەو چینەی پێی ئەوترێت "رۆشنبیرو نوسەر"، ئەوانەی لە كوردستانن و ئەوانەشی لە هەندەرانن، كرد بە كادری حیزب یان بەجۆرێك لە جۆرەكان لەلایەن سیاسییەكانەوە كڕران. هەربۆیە ئەوەی بەدڵی سیاسییەكان نەبێت ئەوان ناینوسن. نوسەرە جدییەكانیش كەوتنە پەراوێزەوە.

ئەوان نەك هیچیان نەكرد بۆ پێگەیاندنی تاك بگرە بوون بە مایەی سەر لێشوانی خەڵك و چەواشەكردنیان و دروستكردنی تاكی سەرلێشواو، چونكە بەجۆرێك خۆیان نیشان ئەدا كە لەگەڵ حیزبە كوردییەكان نین، بەڵام بەجۆرێك نوسینەكانیان ئەنوسی كە تابڵێی كرچ و كاڵ بوو و خزمەتی بەو گەندەڵییە ئەكرد كە ئێستا گیرۆدەی بوین. هەریەكەیان لە یەككاتدا قسەیان لەسەر هەموو شتێك ئەكرد. ئەوان تەنها بۆ خاڵی كردنەوەی توڕەیی خەڵكی كوردستان كارئەكەن، بۆیە ئیشیان بۆ پێگەیاندن و پەروەردەكردن تاكی كورد نەكردووە. تەنانەت هیچ میتۆدێك لە نوسینەكانیاندا نابینرێت.

لە ساڵی 1968 دا لە فەڕەنسا کاتێك ناڕەزایەتی دروست بوو ئەوە نوسەران و رشنبیرامی فەڕەنسی بوون کە بوونە مایەی جوڵاندن و هۆشیارکردنەوەی خەڵك. توانیان دەسەڵاتی ئەوکاتەی فەڕەنسا ناچاربکەن کە گوێ بۆ داواکارییەکانیان بگرێت، ئەوەش گۆڕانکاری باشی بەدوای خۆیدا هێنا. هەرچەندە من نامەوێ ئەم دۆخەی هەرێمی کوردستان بە فەڕەنسا بەراورد بکەم، بەڵام ئەوەی من ئەمەوێ تیشکی بخەمە سەر رۆڵی مەرکەزیِ رۆشبیر و نوسەرە جدییەکانە.
هەربۆیە لەمڕۆدا ئەبینین کە تاکی کورد سەرلێشواو و دڵشداماوە، چونکە هیچ بەدیلێك بەدیناکات بۆ ئەو حیزبە کوردیانەی کە ئێستا کاربەدەستن لەهەرێمی کوردستان. تاکی کورد نازانێت ئاوها بمێنێتەوە و ئەم حیزبە گەندەڵانە لەسەر دەسەڵات بن یان “ئەم دەسەڵاتەی ئێستا رابماڵێت”!.
تاکی کورد ئێستاد بیر لەوە ئەکاتەوە، ئەگەر هەر راپەڕینێك بکرێت دژی ئەم گەندەڵانە، ئەوا دیسانەوە لە پەنجەرەوە دێنەوە ژوورەوە. ئەوەی زیانی بەر ئەکەوێت تەنها خەڵکی کوردستانە نەك کاربەدەست و گەندەڵکاران. ئێستا هەندێ “رۆشنبیر” و حیزب هەن، هانی خەڵکی ئەدەن بۆ راپەڕین. بەبێ ئەوەی ئیشیان کردبێت لەسەر پێگەیاندنی تاك و دروستکردنی بەدلیل بۆ ئەو گەندەڵانەی ئێستا. لە راستیدا ئینسان نابێت هیچ کات لە شۆڕش و راپەڕین دابڕێت، بەڵام کە کردیشی ئەبی بزانێت بۆچی و کەی ئەیکات.
هەر سەرهەڵدانێك لە کوردستان، رێگە خۆشئەکات کە ئەو پارتانەی لەسەر دەسەڵاتن ئێران و تورکیامان بۆ بێنن، بۆ مانەوەی خۆیان، لە کاتێکدا ئەگەر بەرژەوەندیان کەوتە مەترسییەوە. لەم حاڵەتەیشدا وەزعی هەرێمی کوردستان لە سوریا و یەمەن و لیبیا باشتر نابێت. بۆیە لە هەموو حاڵەتێکدا کاتێك بیر لە راپەڕینی دوو، دژی ئەو نوخبە دەسەڵاتدارە “گەندەڵ و مافیایە” بکرێتەوە، پێویستیشە بیر لە دەرئەنجامەکانی دوای ئەوە بکرێتەوە.

karwantayib@gmail.com